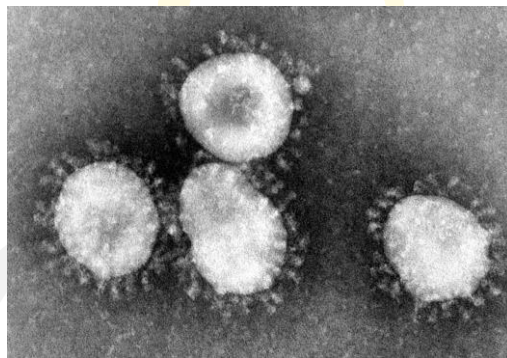
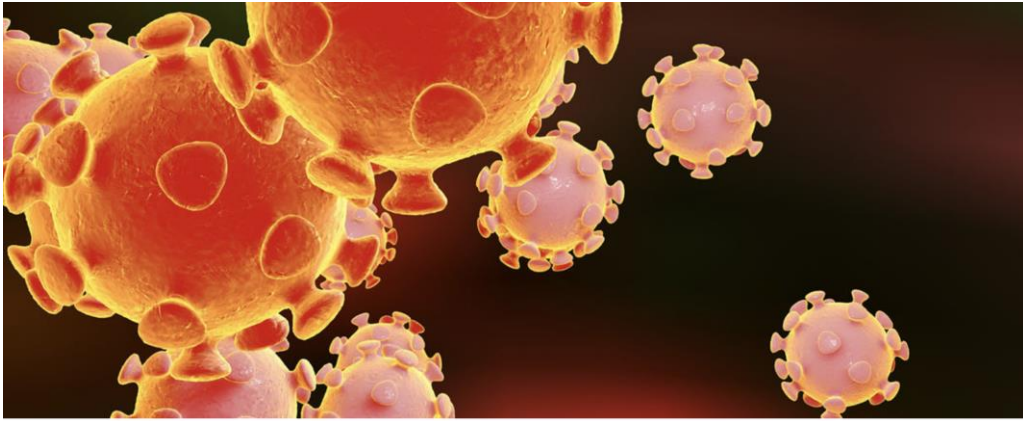

การติดเชื้อโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Novel coronavirus 2019)

ผศ.พญ.ศรัญญา ศรีจันทร์ทองศิริ

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

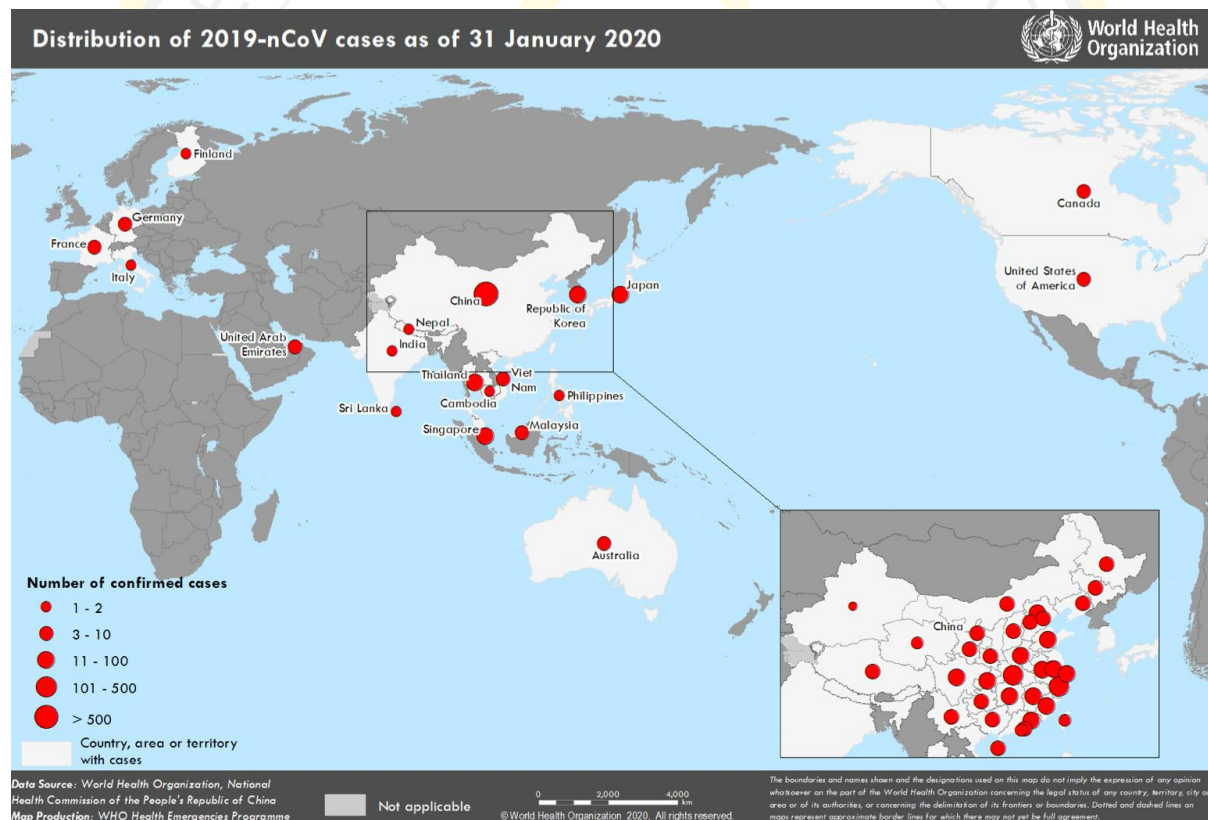
Novel coronavirus 2019 (2019-nCoV) เป็น enveloped RNA virus เป็นสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบในมนุษย์มาก่อน

ซึ่งในคน coronaviruses มี 6 สายพันธุ์ โดย 4 สายพันธุ์ ก่อให้เกิดโรกระบบทางเดินหายใจที่ไม่รุนแรงหรืออาการไข้หวัดทั่วไป ได้แก่ Coronavirus OC43, 229E, NL63 และ HKU1 อีก 2 สายพันธุ์ ก่อโรคทางเดินหายใจที่รุนแรงคือ โรคซาร์กับโรคเมอร์ส ซึ่งส่วนใหญ่เชื้อตระกูลนี้มักติดต่อทางการไอ จาม สัมผัสสารคัดหลั่งทางเดินหายใจ เช่น น้ำมูก น้ำลายทั้งทางตรงและทางอ้อม เกิดการติดต่อจากสัตว์สู่คนได้ ดังนั้น สายพันธุ์ใหม่ที่พบนี้มีชื่อว่า 2019-nCoV เป็นสายพันธุ์ที่ 7 ในตระกูล coronaviruses ที่พบในคน เชื้อมีลักษณะเป็น spike ยื่นออกมาคล้ายมงกุฎ เกิดการติดต่อจากสัตว์สู่คน ซึ่งสัตว์ที่เป็นแหล่งรังโรคยังไม่ทราบแน่ชัด และการติดต่อแพร่กระจายเชื่อนี้ต้องติดตามข้อมูลต่อไป เชื้อไวรัสโคโรนามักพบในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น คน ค้างคาว อูฐ ชะมด ดังที่เคยมีระบาดจากโรคซาร์ (SAR-CoV) และโรคเมอร์ส (MER-CoV) แต่อัตราการเสียชีวิตในการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (2019-nCoV) ต่ำกว่า 2 โรคนี้มาก

โดยแหล่งแรกที่พบคือตลาดอาหารทะเล (South China Seafood Wholesale Market) ในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน จากการพบผู้ป่วยปอดอักเสบจากเชื้อไวรัส จำนวน 27 ราย กลางเมืองอู่ฮั่น เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 โดยไม่ทราบสาเหตุและได้รายงานว่าตรวจพบเชื้อ Novel coronavirus 2019 เป็นครั้งแรกใน

วันที่ 8 มกราคม 2563 ประเทศจีนเผยแพร่ genome ของเชื้อ “novel coronavirus 2019” หรือ “nCoV-2019” ลงใน GenBank ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 20-89 ปี ต่อมาพบรายงานผู้ติดเชื้อจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ คาดว่ามีการติดต่อจากคนสู่คนและมีประวัติเกี่ยวข้องกับ South China Seafood Wholesale Market ซึ่งเป็นตลาดค้าสัตว์หลายชนิด เช่น นก ไก่ฟ้า งู สัตว์ป่า ขณะนี้ตลาดดังกล่าวได้มีการจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม และถูกปิดแล้วตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 อาการเริ่มแรกคือ ไข้ และไอ อาการจะรุนแรงขึ้นเมื่อมีโรคประจำตัว เช่น โรคทางภาวะภูมิคุ้มกัน โรคมะเร็ง โรคหัวใจ

สถานการณ์ของโรค ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 ทั่วโลกมีจำนวนผู้ป่วย 11,539 รายที่ตรวจพบเชื้อแล้ว และยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกวัน ในประเทศจีน มีรายงานผู้ป่วย 11,436 ราย ที่ตรวจพบเชื้อแล้วและเสียชีวิต 259 ราย อัตราตายร้อยละ 2.2 รักษาหายแล้ว 206 ราย ผู้เสียชีวิตพบในประเทศจีนเท่านั้น และพบในหลายประเทศนอกประเทศจีน เช่น ไทย ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย มาเก๊า เวียดนาม กัมพูชา เนปาล ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส แคนาดา เยอรมนี เป็นต้น โดยผู้ป่วยที่พบในต่างประเทศส่วนใหญ่มีความเชื่อมโยงกับเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน สถานการณ์ของผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 สามารถติดตามได้ใน <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php> หรือ <https://www.who.int>

*The situation report includes information reported to WHO Geneva by 10 AM

อัตราตายต่อรายป่วย เมื่อเปรียบเทียบอัตราตายของเชื้อไวรัสกลุ่มนี้ที่เคยระบาดมาก่อนพบว่าผู้ป่วยโรคติดเชื้อ MER-CoV อัตราตาย ร้อยละ 34.4, SAR-CoV อัตราตาย ร้อยละ 9.5 ผู้ป่วยติดเชื้อ 2019-nCoV ร้อยละ 2.2 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มกราคม 2563) ไข้หวัดใหญ่ pH1N1 อัตราตาย ร้อยละ 0.02-0.4 (ทีมา; Munster VJ, et al. A Novel coronavirus emerging in China, Key questions for impact assessment. NEJM 2020.)

สถานการณ์ภายในประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม- 1 กุมภาพันธ์ 2563 กรมควบคุมโรคได้ดำเนินการเฝ้าระวังคัดกรองผู้โดยสารเครื่องบินในเส้นทางที่บินตรงมาจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานภูเก็ต และท่าอากาศยานกระบี่ ข้อมูล ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 พบผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อ Novel Coronavirus 2019 จำนวน 19 ราย หายแล้ว 7 ราย ที่เหลือยังรักษาในโรงพยาบาล ผู้ป่วยรายอื่นที่ทราบเชื้อที่เป็นสาเหตุ และได้รับการวินิจฉัยโรคสุดท้าย ประกอบด้วย Influenza A, Influenza B, Influenza C, Adenovirus, Coronavirus OC43, *Streptococcus pneumoniae*, Bronchitis, Acute nasopharyngitis, pharyngitis, common cold, RSV infection

ลักษณะอาการทางคลินิก

ส่วนใหญ่ผู้ป่วยมีอาการเล็กน้อยหรืออาการทางเดินหายใจอื่นๆ อาการเริ่มแรกคือ ไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก เจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย มีอาการภายใน 2-7 วันหลังได้รับเชื้อ (ไม่เกิน 14 วัน) อาจรุนแรงถึงปอดอักเสบ อาการจะรุนแรงขึ้นเมื่อพบในผู้สูงอายุหรือมีโรคประจำตัว เช่น โรคทางภาวะภูมิคุ้มกัน โรคมะเร็ง โรคหัวใจ

มาตรการเฝ้าระวังคัดกรองในประเทศไทย (เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563)

ผู้ที่เข้าเกณฑ์การสอบสวนโรค (Patients under investigation: PUI) พิจารณาจากอาการและอาการแสดงร่วมกับมีปัจจัยเสี่ยงและสัมผัสพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ดังนี้

ผู้ที่มีไข้ $\geq 37.5^{\circ}\text{C}$ หรือประวัติมีไข้ ร่วมกับ อาการระบบทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ไอ น้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อยหรือหายใจลำบาก ร่วมกับ มีประวัติในช่วงเวลา 14 วันก่อนวันเริ่มป่วย อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. มีประวัติเดินทางมาจากประเทศจีน หรือพื้นที่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019
2. อาศัยอยู่ในพื้นที่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019
3. มีประวัติใกล้ชิดหรือสัมผัสกับผู้ป่วยที่ยืนยันการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019
4. มีประวัติสัมผัสสัตว์ที่เป็นแหล่งรังโรคของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

การวินิจฉัยโรค

หากอาการและประวัติเข้าข่ายที่ต้องสอบสวนโรค เก็บ nasopharyngeal swab/throat swab หรือเสมหะ หรือหากอาการรุนแรงใส่ท่อช่วยหายใจเก็บจาก tracheal secretion ส่ง PCR for novel coronaviruses (2019-nCoV PCR) จำนวน 2 ชุด ไปที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข (NIH) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และศูนย์โรคติดต่ออุบัติใหม่ สภาวิชาชีพ (TRC-EID)

การรักษา

ยังไม่มียาต้านไวรัสขนานใดผ่านการรับรองให้ใช้เป็นยามาตรฐานในการรักษาโรคนี้ ยาต้านไวรัสที่อยู่ระหว่างการศึกษาวิจัยทั้งในสัตว์และในคนที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ได้แก่ lopinavir และ ritonavir ปัจจุบันกำลังศึกษา

แบบ Randomized controlled trial (RCT) ในประเทศจีน ข้อมูลเบื้องต้น coronaviruses ไม่ไวต่อยาตัวนี้
ยากลุ่มอื่นได้แก่ interferon beta-1b, monoclonal antibody

ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรค 2019-nCoV กำลังอยู่ในการพัฒนา

ให้รับผู้ป่วยไว้รักษาในห้องแยกที่มีความดันในห้องเป็นลบ หรือห้องแยกเดี่ยว หากอาการไม่รุนแรงและรอผล
การตรวจวินิจฉัยโรค ผู้ป่วยสวมหน้ากากอนามัย ให้การรักษาประคับประคอง ให้ออกซิเจนหรือใส่ท่อช่วย
หายใจหากอาการรุนแรง ผู้ป่วยที่สงสัยว่าจะติดเชื้อต้องรับไว้รักษาในโรงพยาบาลทันทีเพื่อแยกโรคและป้องกันการ
แพร่กระจายเชื้อ

คำแนะนำสำหรับประชาชน

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ป้องกันได้โดยใช้หลักการป้องกันโรคติดต่อทางเดินหายใจ ได้แก่
ล้างมือ สวมหน้ากากอนามัย และไม่คลุกคลีกับผู้ป่วยทางเดินหายใจ

หลีกเลี่ยงการเดินทางไปประเทศจีน หลีกเลี่ยงสถานที่แออัด อยู่ห่างจากผู้ที่ไอจามอย่างน้อย 2 เมตร

หมั่นล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์ เจล ไม่นำมือมาสัมผัสเยื่อบุตา ปาก จมูก หากมีอาการไอ จามให้ใช้
กระดาษทิชชูหรือแขนเสื้อด้านในป้องกันการกระเด็นของน้ำลายหรือเสมหะ

ภายใน 14 วันหลังเดินทางกลับจากประเทศจีน หรือมีประวัติการสัมผัสกับผู้ป่วยปอดอักเสบ ถ้ามีไข้ ร่วมกับ
อาการทางเดินหายใจ เช่น ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย ควรสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือ และรีบมาพบแพทย์ทันที
พร้อมบอกประวัติการเดินทาง

หลีกเลี่ยงการไปตลาดที่ค้าขายสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่า และการสัมผัสโดยไม่ใส่ถุงมือ

ไม่ใช่ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว แก้วน้ำ เนื่องจากเชื้อก่อโรคระบบทางเดินหายใจ
สามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ

รับประทานอาหารปรุงสุก ร้อน ใช้ช้อนกลางและการล้างมือเป็นสิ่งสำคัญ

หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม สอบถามได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

